

...-i Törvényszék
14. P.20.834/2011/13. szám

A ...-i Törvényszék ...(...) ügyvéd által képviselt ... (...) felperesnek - ... (...) által képviselt ... (...) alperes ellen kártérítés iránt indult perében meghozta a következő

í t é l e t e t :

A törvényszék kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 1.245.816,- (Egymillió-kettőszáznegyvenötezer-nyolcszáztizenhat) forintot kártérítés címén, /700.000,- (Hétszázezer) forint nem vagyoni kár + 545.816,- (Ötszáznegyvenötezer-nyolcszáztizenhat) forint vagyoni kár/, valamint ezen összeg után 2010. február 17. napjától - 2010. június 30. napjáig 6,25 %, 2010. július 1. napjától - 2010. december 31. napjáig 5,25 %, 2011. január 1. napjától - 2011. június 30. napjáig 5,75 %, 2011. július 1. napjától - 2011. december 31. napjáig 6 %, 2012. január 1. napjától a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal egyező mértékű késedelmi kamatát.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 80.000,- (Nyolcvanezer) forint perköltséget.

A le nem rótt eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül a ...-i Ítéltáblához címzett, a ...-i Törvényszéken három példányban benyújtott fellebbezéssel lehet élni.

A törvényszék tájékoztatja a feleket, hogy a ...-i Ítéltábla a fellebbezést tárgyaláson kívül bírálja el, ha az kizárólag a perköltség viselésére, összegére, vagy az ítélet indokolására irányul. A felek kérelmére a bíróság tárgyalást tart.

A törvényszék tájékoztatja a feleket, hogy a fellebbezési határidő lejártá előtt előterjesztett kérelmük alapján kérhetik, hogy a ...-i Ítéltábla fellebbezésüket tárgyaláson kívül bírálja el.

Az ítélet ellen a fellebbezést előterjesztő fél számára a ...-i Ítéltábla előtti eljárásban a jogi képviselőt kötelező.

I n d o k o l á s :

A törvényszék a következő tényállást állapította meg:

A felperest az ...-i Városi Bíróság az 1997. február 5. napján kelt és 1997. március 12. napján jogerőre emelkedett ... számú végzésével, egy rendbeli lopás büntette és hat rendbeli visszaélés okirattal vétsége miatt nyolc hónap időtartamú börtönbüntetésre ítélte. A bíróság a szabadságvesztés végrehajtását egy év próbaidőre felfüggesztette.

Az ...-i Városi Bíróság a 2006. április 3. napján kelt ... számú, és a ... Megyei Bíróság mint másodfokú bíróság 2007. február 7. napján kelt és jogerőre emelkedett ... számú ítéleteivel négy rendbeli, bűnsegédként részben folytatólagosan elkövetett, az adóbevételt jelentős mértékben csökkentő adócsalás büntette, valamint húsz rendbeli bűnsegédként, részben folytatólagosan elkövetett adócsalás büntette miatt két év börtönre, három év közügyektől eltiltásra, és 300.000,- Ft pénzmellékbüntetés megfizetésére ítélte. Továbbá a ... számú végzéssel kiszabott nyolc hónap börtön végrehajtását is elrendelte.

Felperes a fenti szabadságvesztés büntetéseiből eredően 2008. december 22. napjától 2010. május 18. napjáig büntetésvégrehajtási intézetben szabadságvesztés büntetést töltött.

Az ...-i Városi Bíróság ... számú végzésével kiszabott büntetést felperes 2009. október 29. napján kezdte el tölteni, mint börtönfokozatú elítélt. Ezen büntetés végrehajtását a ... Megyei Bíróság BV. csoportja a 2009. november 25. napján kelt ... számú végzésével eggyel enyhébb, fogház fokozatban rendelte végrehajtani, és kimondta, hogy az elítélt a büntetése 2/3 részének kiállása után bocsátható feltételes szabadságra.

A ... számú végzéssel kiszabott büntetés végrehajtásának elrendelését azonban az ...-i Városi Bíróság a 2010. február 16. napján kelt ... számú végzésével hatályon kívül helyezte. A hatályon kívül helyezés oka a végzés indokolása szerint a nyolc hónap, egy év próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés végrehajthatóságának 2003. március 11. napján bekövetkezett elévülése volt, mely alapján a büntetés végrehajthatósága elévülés címén megszűnt.

Felperes 2010. február 17. napjától az ...-i Városi Bíróság ..., illetve a ... Megyei Bíróság ... számú ítéletét töltötte tovább, melyből 2010. május 18. napján 1/3-ad feltételes kedvezménnyel szabadult.

A felperes többször módosított keresetében a Ptk. 339. § és 349. §-a alapján 700.000,- Ft nem vagyoni kár, valamint 545.816,- Ft vagyoni kár megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

Kereseti kérelmét arra alapította, hogy amennyiben a nyolc hónap végrehajthatóságában már elévült börtönbüntetése végrehajtására nem került volna sor, úgy büntetéséből - a már ismert kedvezménnyel - 2010. január 28. napján szabadult volna.

Az eljáró ...-i Városi Bíróság, valamint a ... Megyei Bíróság az 1997. március 12. napján jogerős ... számú végzésével kiszabott börtönbüntetés végrehajtását úgy rendelte el, hogy az már a Btk. 67. § (1) bekezdés d.) pontja, valamint a 68. § (1) és (3) bekezdése alapján elévült.

Felperes keresete szerint az alperes a büntető anyagi és eljárásjogi szabályok megszegésével, az abban foglaltak ellenére rendelte el az elévült büntetés végrehajtását, és ezzel a felperesnek kárt okozott.

Az alperes érdemi ellenkérelmében elsődlegesen a felperes keresetének az elutasítását kérte, vitatva annak jogalapját és összecszerűségét. Kérte továbbá a felperes perköltségben való marasztalását.

Előadta, hogy az eljáró bíróságok a hatályos büntető anyagi és eljárásjogi szabályok figyelembevételével jártak el, amikor a felperes által hivatkozott szabadságvesztés büntetés végrehajtását rendelték el.

A bizonyítási eljárást követően ugyanakkor sajnálkozását fejezte ki a felperest értekel kapcsolatban, és nem vitatta a felperes által a vagyoni károk bekövetkezte körében előadottakat.

Kiemelte, hogy a kármegelőzés körében a felperest is kárenyhítési kötelezettség terheli, így igényével az őt képviselő ügyvéddel szemben is fordulhat kártérítési igényével.

A nem vagyoni kártérítés körében előadta, hogy annak összege megállapításánál figyelembe kell venni, hogy a felperes két szabadságvesztés büntetést töltött a perbeli időszakban, és a hosszabb

időtartamú, alappal végrehajtott büntetésnek jelentősebb a szerepe a felperest ért negatív hatásokat illetően.

A felperes kereseti kérelme az alábbiak szerint megalapozott:

A Ptk. 349. § (3) bekezdése szerint a bírósági jogkörben okozott kárért való felelősségre az államigazgatási jogkörben okozott kárért való felelősség szabályait kell alkalmazni.

A bírósági jogkörben okozott kár megtérítésére ezért akkor kerülhet sor, ha a kártérítés általános (Ptk. 339. § (1) bekezdés), és különös, (Ptk. 349. § (1) bekezdés) feltételei adottak.

Az általános feltételek közül a jogellenes magatartást, a kárt, és e kettő közötti okozati összefüggést a károsultnak kell bizonyítania, és ha ez sikeres, a károkozó csak akkor mentesül a felelősség alól, ha kimenti magát, vagyis bizonyítja, hogy úgy járt el, ahogy az adott helyzetben általában elvárható.

Ezen túlmenően a bírósági jogkörben okozott kárért a felelősséget a Ptk. 349. § (1) bekezdése értelmében csak akkor lehet megállapítani, ha a kár rendes jogorvoslattal nem volt elhárítható, illetőleg a károsult a kár elhárítására alkalmas rendes jogorvoslati lehetőségeket igénybe vette (különös feltétel).

A perben bizonyított tény, hogy a felperes 2009. október 29. napjától - 2010. február 16. napjáig mindösszesen 111 napot töltött büntetésvégrehajtási intézetben annak ellenére, hogy az ezen időszak alatt töltött ... számú végzéssel kiszabott börtönbüntetés végrehajthatósága 2003. március 11. napján elévült.

A Ptk. 76. §-a szerint a személyhez fűződő jogok sérelmét jelenti többek között a személyes szabadság jogellenes korlátozása.

A perbeli esetben a felperes tulajdonképpen ezen személyiségi jogsértéssel okozott kára megtérítését követelte.

A felperes azon jogellenes magatartást, amellyel okozati összefüggésben a kára keletkezett, abban jelölte meg, hogy az eljáró bíróságok olyan büntetés végrehajtását rendelték el, melynek végrehajthatósága évekkel korábban elévült.

A perben nem vitás tény - ezt maga az alperes sem vitatta, - hogy a felperes vonatkozásában elévült büntetés végrehajtásának elrendelésére került sor.

A felperes a büntető eljárás során rendelkezésére álló a rendes jogorvoslat lehetőségével élt, amikor az ...-i Városi Bíróság ... számú ítéletével szemben enyhítésért jelentett be fellebbezést.

A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 348. § (1) bekezdése szerint a másodfokú bíróság - ha e törvény kivételt nem tesz - a fellebbezéssel támadott ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt felülbírálja. Az ítélet tényállásának megalapozottságára, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására, valamint intézkedés alkalmazására vonatkozó rendelkezéseit a másodfokú bíróság arra tekintet nélkül bírálja felül, hogy ki, milyen okból fellebbezett. Hivatalból dönt a másodfokú bíróság az előbbiekhöz kapcsolódó járulékos kérdésekben, így a polgári jogi igényre, a bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezésről is.

A törvényszék álláspontja szerint ezen eljárásjogi szabály alapján a másodfokon eljáró ... Megyei Bíróságnak a felfüggesztett szabadságvesztés büntetés végrehajtásának elrendelésére vonatkozó

elsőfokú bírósági döntést is felül kellett bíráltnia a fellebbezési eljárás során, még abban az esetben is, ha erre vonatkozó kifejezett fellebbezés előterjesztésére a fellebbező részéről nem került sor.

Az alperes ellenkérelmében akként nyilatkozott, hogy a hatályos eljárási és anyagi jogszabályok alapján járt el, de ezen túl arra vonatkozóan, miszerint úgy járt el, ahogy az adott helyzetben általában elvárható, érdemi védekezést nem terjesztett elő, erre vonatkozó bizonyítási indítványa nem volt.

A törvényszék álláspontja szerint tévedett az alperes, amikor már a jogszabály erejénél fogva elévült büntetés végrehajtását rendelte el. Az elévülést az eljáró bíróságnak észlelnie kellett volna arra vonatkozó fellebbezés nélkül is. Mindez a későbbiekben meg is történt, de már a büntetés végrehajtása során.

Alperes a felperes által előadott nem vagyoni kár tekintetében csupán arra hivatkozott, hogy a jogszerűen töltött, hosszabb időtartamú szabadságvesztés álláspontja szerint jelentősebb hatással volt az felperesre, nagyobb szerepe volt az őt ért esetleges negatív változásokra. Azt egyebekben nem vitatta.

A vagyoni károk körében, azok felmerülését a tanú meghallgatását követően, nem vitatta. Összecszerűségének megállapítását a bíróság mérlegelési körébe utalta.

A felperes vonatkozásában tehát a fentiek szerinti alperesi jogellenes magatartással összefüggésben 111 nap időtartamban valósult meg a személyes szabadság jogellenes korlátozása, így a felperes az ennek kapcsán felmerült nem vagyoni, és vagyoni kárának megtérítését igényelheti.

Köztudomású tény (Pp. 163. § (3) bekezdés), hogy a személyi szabadság hosszabb időtartamú jelentős korlátozása, a börtönviszonyok fizikai és pszichikai vonatkozásában egyaránt megterhelőek, és általában is károsak. Az ennek során elszenvedett „sérülések”, a szabadulást követő életvitelben, munkahelyi elhelyezkedésben és a munkavégzésében is hátrányt jelentenek.

A nem vagyoni kárpótlásnak éppen az a rendeltetése, hogy enyhítse a hátrányokat, és segítse a belőlük eredő nehézségek leküzdését (BH. 1998/182).

Ebből következően a törvényszék álláspontja szerint a felperesnek külön nem kellett bizonyítania azt, hogy az elévült szabadságvesztés büntetésének végrehajtása folytán, személyiségi joga megsértése miatt nem vagyoni kár érte, hiszen a mindennapi élettől való jogellenes távoltartása mindenképpen negatív befolyással volt a testi, de különösen lelki állapotára, figyelemmel arra, hogy a szeretteitől távol kellett lennie.

A törvényszék mérlegelve, hogy a felperesnek milyen pszichikai és fizikai megterhelést jelentett a 111 nap jogellenesen letöltött szabadságvesztés úgy ítélte meg, hogy a bekövetkezett hátránnyal a felperes keresetében megjelölt követelés arányban áll, az nem eltúlzott, ezért az alperest annak megfizetésére kötelezte a rendelkező részben foglaltak szerint. (BDT.2005/1259)

A vagyoni kártérítés körében felperes kérte a hozzátartozói látogatásával, a csomagküldésekkel, a telefonálással kapcsolatosan felmerült költségek megtérítését, valamint azon keresetvesztés megtérítését, melyre szert tehetett volna abban az esetben, ha a szabadságvesztés büntetéséből a jogszabály szerinti időpontban szabadult volna.

A törvényszék elfogadva felperes házastársának azon engedményező nyilatkozatát, miszerint a látogatással, csomagküldéssel, és telefonálással kapcsolatosan keletkezett, a Csjt. 27. § (1)

bekezdése szerint a házastársi közös vagyonhoz tartozó kiadásainak érvényesítését felperesre engedményezte, kötelezte az alperest ezen kiadások megtérítésére.

A törvényszék az alperest a Ptk. 360. § (1) bekezdésére figyelemmel, a Ptk. 301. § (1) bekezdése alapján késedelmi kamat megfizetésére kötelezte.

A felperes pernyertes lett, ezért a törvényszék a Pp. 78. §-a alapján a 32/2003. (VII.22.) IM. rendelet 3. § (2) bekezdésének a.) pontja alapján kötelezte az alperest 80.000,- Ft felperesi perköltség viselésére. A perköltség az ügyvédi munkadíj, mely a 27 % ÁFA összegét is tartalmazza.

Az alperes személyes illetékmentessége folytán a le nem rótt eljárási illetéket az állam viseli.

A fellebbezés lehetősége a Pp. 233. § (1) bekezdésén alapul.

..., 2012. év március hó 23. napján

...

bíró